

Βιβλιοπαρουσιάσεις

● ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΕΛΕΝΗ Α. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

Καλυψώ

Της Δήμητρας Κολλιάκου από τις εκδόσεις «Πατάκη»

«Αλβίβεια λέω» δοκίμασε να την πείσει. «Υπάρχει κι άλλος κόσμος στο νησί, πέρα απ' τον ξένο». Αλλάζοντας φορά, η Καλυψώ έπιπασε να ξετυλίγει το νήμα απ' τον αριστερό καρπού και να το τυλίγει πίσω στο κουφίδι. «Καλά θα κάνεις να κοιμάσαι περισσότερο» της πέταξε στο τέλος, χωρίς να την κοιτάξει. «Και να μην ανεβρεύσαι τόσο. Τα πολλά όνειρα βλάπτουν. Κι σε μην ξεχνάω πως μας βαρύνει και τις δυο μια κοίραση αιώνων». Έχουν περάσει αιώνες από τον απόπλου του Οδύσσεια, κι η Καλυψώ, πιστή στο όνομά της, καλύπτει το νησί της με την ομή λη των πε πλών της, κρατώντας αθέατο τον κόσμο, απομονώνοντας έτσι και τη Μελάνθη, την τελευταία δούλη που της έχει απομείνει. Ωστόσο μια μέρα φτάνει στο νησί ένας ξένος από τη σύγχρονη εποχή. Η άφιξη του θα γίνει αφορμή να ζωντανέψουν μνήμες από το παρελθόν, και να δοκιμαστεί η φιλoxενία αλλοτινών και τωρινών καιρών. Σγά σγά θ' αρχίζει να βλέπει η Μελάνθη αυτά που δεν μπορεί να σγκαλούψει πια η Καλυψώ.

-Η Δήμητρα Κολλιάκου (γενν. 1968) μεγάλωσε στην Αθήνα. Έκανε φιλολογικές σπουδές στο ΕΚΠΑ και μεταπτυχιακές σπουδές στη γλωσσολογία στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου. Δίδαξε θεωρητική γλωσσολογία στο Πανεπιστήμιο του Newcastle (1995-2010) πριν εγκατασταθεί στο Παρίσι, όπου διδάσκει γλώσσα και αγγλόφωνη λογοτεχνία σε διεθνές λύκειο. Για το λογοτεχνικό της έργο έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία, μεταξύ άλλων με το Athens Prize for Literature και με το βραβείο μνητορημάτων του Ιδρύματος Πέτρον Χάρη της Ακαδημίας Αθηνών για τη Θεμελιώδεια Διακρίση (Εκδόσεις Πατάκη, 2006 τέταρτη έκδοση, 2020) και με το Κρατικό Βραβείο Δηγημάτων και το λογοτεχνικό βραβείο του περιηγητή Ο Αναγνώστης για το Αλφραβητάρι ενόμιον (Εκδόσεις Πατάκη, 2018). Από τις Εκδόσεις Πατάκη κυκλοφορούν επίσης τα έργα της: Η Αρρώστια των βουνών (2009, νοιβέλες), Το πρόσωπο του ουρανού (2013, μνητορήματα), Ήμιον του παντός (2015, μνητορήματα), Αταραξία (2022, μνητορήματα). Συνεργάζεται τακτικά με τα λογοτεχνικά περιοδικά Φρέαρ και Χάρτης.

Η πέτρα της υπομονής

Του Ατίκ Ραχμί από τις εκδόσεις «Πατάκη»

«Ξέρεις, εκείνη την πέτρα που τη βάζεις μπροστά σου και οδύρεσαι για όλες τις συμφορές σου, όλα τα βράανά σου, όλους τους πόνους και τις δυσκολίες σου, της εμπιστεύεσαι όλα όσα έχεις στην καρδιά και δεν τολμάς να τα αποκαλύψεις στους άλλους... Της μιλάς, της μιλάς. Και η πέτρα σε ακούει, ρουφάει τις λέξεις σου, τα μυστικά σου. Μέχρι που μια φορά μέρα σπάζει. Γίνεται θρύψαλα. Και εκείνη τη μέρα, λυτρώνεσαι απ' όλα τα βράανά σου, απ' όλους τους καημούς σου... Αυτή η πέτρα είναι η σεγκέ σαμπούρ, η πέτρα της υπομονής».

Μια γυναίκα, στο Αφγανιστάν αλλά και αλλού, ίσως, παραμένει στο πλευρό του πληγωμένου άντρα της. Κατά βάθος οι δυο αυτοί άνθρωποι δε γνωρίζονται. Οι ώρες, οι μέρες περνούν, ο πόλεμος πλησιάζει απειλητικά, η γλώσσα της γυναίκας λύνεται και αρχίζει να αφηρείται μια ζωνή γεμάτη ταπεινώσεις, με την ελπίδα μιας πιθανής λύτρωσης. Σ' αυτό το μοναδικό, αλληγορικό και υπέροχο βιβλίο, που τιμήθηκε με το κορυφαίο γαλλικό βραβείο Γκονκούρ, μεταφράστηκε με εξαιρετική απήχηση σε περισσότερες από 25 γλώσσες και έγινε, από τον ίδιο τον συγγραφέα, συγκλονιστική ταινία, ο Ατίκ Ραχμί δίνει φρονιά αλλά και πρόσωπο σε μια αξέχαστη γυναικεία μορφή και, μέσω αυτής, σε μια πλειάδα εκατομμυρίων γυναικών που καταδικάζονται στη σιωπή.

-Ο Ατίκ Ραχμί γεννήθηκε στην Καμπούλ το 1962. Τελείωσε το γαλλοαφγανικό Λύκειο Εσπιβάλ και σπούδασε λογοτεχνία στο Πανεπιστήμιο της Καμπούλ. Το 1984 εγκατέλειψε το Αφγανιστάν για το Πακιστάν εξαιτίας του πολέμου. Στη συνέχεια, ζήσως και πήρε πολιτικό άσυλο στη Γαλλία, όπου υποστήριξε το διδακτορικό του στη Σορβόνη, στο Τμήμα Οπτικοακουστικής Επικοινωνίας. Γύρισε αρχικά μια σειρά ντοκιμαντέρ και ακολούθως, το 2004, σπονθότερη για τον κινηματογράφο το βιβλίο του Στάχτες και χόμα, που παρουσιάστηκε στο Φεστιβάλ των Καννών και κέρδισε το βραβείο «Βλέμμα στο μέλλον». Η Πέτρα της υπομονής (Εκδόσεις Πατάκη, 2024) πρωτοκυκλοφόρησε στη Γαλλία το 2008, απέσπασε την ίδια χρονιά το Βραβείο Goncourt και μεταφράστηκε στον κινηματογράφο σε σκηνοθεσία του ίδιου.

Ελσίνκι

Του Θεόδωρου Γρηγοριάδη από τις εκδόσεις «Πατάκη»

Ο Αβίρ ετοιμάζεται να υποδεχθεί τον Αντόνη —τον αγαπημένο του φίλο από την Ελλάδα, τον άνθρωπό του— στο Ελσίνκι, στον τόπο όπου έχει βρει πια καταφύγιο και έχει δημιουργήσει οικογένεια με τη συμπατριώτισά του Εβίλ. Οι δύσκολες διαδρομές του από το Ιράκ στην Ελλάδα και από εκεί στη Φινλανδία, οι περιπέτειες και οι δυσκολίες, οι αλβίβεις και τα ψέματα έχουν καθαρίσει τη ζωή και την τύχη του. Θα είναι όμως το Ελσίνκι ο τόπος που ανεβρεύεται; Ιστορίες ανθρώπων που διατρέχουν χώρες και σύνορα σε ένα μνητορήματα περιπλάνησης, σε ένα βιβλίο για τον ανήσυχο και ρευστό κόσμο του εικοστού πρώτου αιώνα, για τη διαφορετικότητα, τη συντροφικότητα και την αγάπη, για την έννοια της οικογένειας και της πατρίδας.

-Ο Θεόδωρος Γρηγοριάδης γεννήθηκε στο Παλιούχαρι Παγιάσιου Καβάλας το 1956. Σπούδασε Αγγλική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης και δίδαξε αγγλικά στη δημόσια εκπαίδευση. Έχει γράψει δώδεκα μνητορήματα, τέσσερις συλλογές διηγημάτων, μία νοιβέλες, ένα αφήγημα και ένα ασκρικό μονόλογο. Η Ζωή μελέρα τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Μνητορημάτων 2016. Το Τραγούδι του πατέρα βραβεύτηκε το 2019 με το Βραβείο «Νίκος Θέμελης» του λογοτεχνικού περιοδικού Ο αναγνώστης και η Νοσταλγία της απώλειας με το Βραβείο Δηγημάτων του ίδιου περιοδικού το 2023. Το μνητορήματα Λουίζα, χόμα και ένας εραστής μεταφράστηκε στα αραβικά (2017), η συλλογή διηγημάτων Γιατί πρόδοσα την πατρίδα μου στα δανείκια (2021) και η συλλογή διηγημάτων Η νοσταλγία της απώλειας στα γαλλικά (2024). Είναι μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων.

Ροή αέρα. Τετράδια χειρωνακτικής γραφής

Του Γιώργου Βέλτσου από τις εκδόσεις «Πατάκη»

«Δεν μου χαρίστηκε ο χρόνος. Δεν τον αφήνω να περάσει. Όπως στην «κυρα-Μαρία» που έπαιξα μικράς. Δεν περνά! Στο τέλος περνά! Από τη στιγμή που υπάρχει μια πρακτική γραφή» γράφει ο Ρολάν Μπαρτ —βρισκόμαστε μέσα σε κάτι που δεν είναι ακριβώς λογοτεχνία. Το ότι είναι μόνο «γραφή» με ανησυχεί ώλο και περισσότερο. Με θλίβει μάλιστα ότι αυτό δεν είναι πλέον «ζωή». Πίστημα πως από την «άλλη πλευρά» —την αλτα ρίνα, όπου βρίσκεται η χαρά— ο χρόνος δεν θα με απασχολεί πλέον. Γράφοντας θα γνώνιμον αθάνατος και θα αναγνωρίζω στη μορφή αυτού που γράφω το ποήμα —το νιάτικε ρουί Γιεπιέτι, όπως διαβάζω στη μαρμύρηνη πλάκα, στην πρόσφιη του σπιτιού του Βλαντιμίρ Πανκσέβετς. Η πρακτική της γραφής όμως, που καταργεί τα είδη, ούτε κι αυτή με παρηγορεί ώστε να πω: «Ναι! Έγραψα. Και δεν έχει σημασία τί». Δεν με καθησυχάζει το ότι η γραφή είναι ήδη (είδη) το «έρος» του γραπτού χωρίς κατατάξεις. Δεν μου φτάνει ακόμη το ότι η γλώσσα δεν είναι παρά ένα «έργανον». Αλλά να μη ζητώ πολλά. Ούτε θεωρητικός ούτε λογοτέχνης υπήρξα, ούτως επιπέν. Οργανοπαζήτης Ναι. Και ούτε τα πολλά «είδη» που με δικαιολογούν στον εαυτό μου γράφοντας θα με εμπόδιζαν, παρά την αγνοία μου, να ζητώ τα πόηματα ενός Στείνμπαγ με οσρά, νοιμίζοντας ότι παίζω τη «Σονάτα για πιάνο, ορ. 25» του Σέζυμπεργκ, ή τις «Παραλλαγές για πιάνο, ορ. 27» του Άντον Βέμπερν. Ο Γκόλεν Γκούλντ τα παίζα καλύτερα. «Μην μπαίνετε προς το παρόν στον κόπο να κατανοήσετε να διαβάζετε και να ξαναδιαβάζετε, και τότε το ποήμα θα ανοιχτεί από μόνο του». Έτσι να μ' ακούτε» αναφέρει στο σημειώμα του ο συγγραφέας.

-Ο Γιώργος Βέλτσος γεννήθηκε το 1944 στην Αθήνα. Σπούδασε Νομικά στο Αριστοτελείο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Είναι διδάκτορας του Πανεπιστημίου Paris VIII και ομότιμος καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου. Έχει γράψει δοκίμιο, θέατρο και ποίηση. Η γαλλική κυβέρνηση τον έχει τιμήσει το 2008 με τα δίσημα του Ινστιτούτου της Γάλλικης Ακαδημίας των Φονόλων και το 2012 με τα δίσημα του Τμήματος των Γραμμάτων και των Τεχνών. Διετέλεσε πρόεδρος του Εθνικού Θεάτρου και πρόεδρος της επιτροπής των Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων. Από τις Εκδόσεις Πατάκη κυκλοφορούν τα ποιητικά του έργα Η καταστροφή της Μυκόνου το 122 (2023), MCMXLIV: Καμένες εαυτός (2019) και Η Ανάληψις της Παρθένου (2021), καθώς και οι συλλογές κειμένων Το προπύτυπο έχει γράθει (2001). Ουτε tombe «Αλληγορία» με τον Γιώργο Σχεμινά (2008). Ποιήματά του έχουν μεταφραστεί στα γαλλικά, στα αγγλικά και στα γερμανικά.